

№50 (21 грудня 2017р.)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА

ЗМІСТ

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА.....	1
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА І ОБОРОНА.....	2
ЕКОНОМІКА.....	4
ЕНЕРГЕТИКА.....	5
ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА.....	6
СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА.....	7
СОЦІОЛОГІЯ.....	7
ПОДІЇ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА.....	9

ЯК ЗМІНЮВАЛИСЯ РЕЙТИНГИ ПОЛІТИКІВ І ПАРТІЙ В УКРАЇНІ ПІСЛЯ ВИБОРІВ

Чергові вибори Президента України повинні відбутися 31 березня 2019 року. Парламентські вибори до Верховної Ради України 9-го скликання пройдуть 27 жовтня 2019 року.

За останнім опитуванням, яке було проведено у жовтні 2017р. до парламенту пройшли б: “Блок Петра Порошенка “Солідарність” (13,6%), ВО “Батьківщина” (10%), Партія “Громадянська позиція” (8,9%), Партія “Опозиційний блок” (8,6%), партія “За Життя” (6,8%), Радикальна партія Олега Ляшка (6,5%), “Об’єднання “Самопоміч” (5,9%). Інші партії б не подолали 5-відсотковий бар’єр.

Цікаво, що партія “Народний фронт”, яка на виборах 2014-го була одним із фаворитів, сьогодні взагалі не має шансів потрапити в Раду. Зменшилась

також підтримка президентського “Блоку Петра Порошенка”, “Опозиційного блоку”, Радикальної партії та “Об’єднання “Самопоміч”. Натомість суттєво зміцнила позиції “Батьківщина” Юлії Тимошенко.

Крім того, непогані шанси пройти в Раду мають деякі партії, які зараз не представлені у парламенті. Це “Громадянська позиція” Анатолія Гриценка, яка на виборах 2014-го здобула 3,1% голосів, а сьогодні

має рейтинг 8,9%. Також може пройти в Раду партія Рабіновича “За життя” – сьогодні за неї проголосували б 6,8% українців. Партія Міхеїла Саакашвілі з часом лише втрачала рейтинг, однак восени прослідковується деяке підвищення симпатій.

“Свобода”, “Правий Сектор” і “Національний корпус”, об’єднавшись, трішки зміцнили рейтинг, та все одно не проходять в Раду.

Повна версія [тексту](#)

ПРОЦЕДУРИ ВІДБОРУ СУДДІВ НЕ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ НЕЗАЛЕЖНОГО КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ

Восени розпочалась процедура конкурсного відбору претендентів на 5 посад суддів Конституційного суду України, однак недосконалість процедур може призвести до того, що КСУ може стати не незалежним арбітром, а слухняним інструментом у руках будь-якої з гілок влади.

Після дообрання п’яти суддів КСУ буде повноцінно функціонувати і саме тому так важливо, хто саме увійде до його складу. Мова йде про орган

конституційного нагляду, який має зовсім інший статус після прийняття змін до Конституції і закону /про КСУ/. Ми звертаємо особливу увагу на те, що зараз іде дообрання в кількості 5 судів. Процедури, за допомогою яких зараз проводиться відбір суддів, надзвичайно важливі, але, на жаль, вони не забезпечують незалежного конкурсного відбору. Крім того, прогалини в законодавстві щодо нових критеріїв також негативно впливають на результат відбору.

Держава ухилилась від того, щоб реально здійснити процес відбору кандидатів на посади суддів КС. З’явилися два нові критерії при відборі кандидатів - висока моральність і визнаний рівень компетентності. Незрозуміло – ким визнаний рівень компетентності – необхідно було виписати це в законі. Суспільство має знати, як і кого обирають.

Повна версія [тексту](#)

Науковий консультант
Центру Разумкова з правових питань
Віктор МУСІЯКА

БІЛЬШІСТЬ УКРАЇНЦІВ ПОЛІТИКОЮ НЕ ЦІКАВЛЯТЬСЯ

Якщо проаналізувати результати соціологічного дослідження, яке було проведене Центром Разумкова 22-27 вересня 2017р., то перше, що кидається в очі – дуже низький інтерес людей до політики. Вони або взагалі нею не цікавляться, або цікавляться мало.

Згідно з дослідженням, 60,3% респондентів не дуже цікавляться політикою (43,1%), або не цікавляться нею зовсім (17,2%). Лише 37,7% відповіли, що дуже цікавляться політикою (5%) або скоріше цікавляться нею (32,7%). Варіант “важко відповісти” обрало 2% опитаних.

Низький інтерес до політики проявляє молодь – серед громадян 18-29рр. таких лише 24%.

Повна версія [тексту](#)

Заступник генерального директора з
аналітичної роботи –
директор політико-правових програм
Юрій ЯКИМЕНКО

Національна безпека і оборона

ЗМІНИТИ УКРАЇНУ ЗДАТНІ ЛИШЕ САМІ УКРАЇНЦІ, ЗАХІД МОЖЕ ТІЛЬКИ ДОПОМАГАТИ

11 грудня 2017 року Chatham House, Центр Разумкова та Дипломатична академія України імені Геннадія Удовенка при Міністерстві закордонних справ у конференц-залі останньої провели спільний захід та представили презентацію доповіді британського аналітичного центру Chatham House “Боротьба за Україну” (The Struggle for Ukraine).

Підготований нами звіт “Боротьба за Україну” та започаткований у Chatham House Український форум мають дві мети. По-перше, усунути ґрунтовну прогалину Заходу – необізнаність щодо України. Навіть сьогодні на Заході недостатньо знають про Україну, а тим, хто ці знання має, треба їх поновити, оскільки більшість бачить Україну крізь призму Росії. Україна є частиною політики Заходу щодо РФ. Більшість провідних західних експертів спеціалізуються на Росії. І навіть коли їм не подобаються Путін, Росія та її зовнішня політика, вони здебільшого керуються російськими стереотипами щодо сусідів РФ. Щоб змінити це, ми, по-перше, надаємо платформу для об’єктивних досліджень і зустрічей, а також інформаційну базу про Україну. По-друге, намагаємося бути дзеркалом для самих українців. Це може бути корисно для вирішення ваших внутрішніх проблем. У звіті відображені обидві ці теми. Останні 20 років я проводжу в Україні багато часу, тож, гадаю,

розумію українське мислення. Мене, зокрема, непокоїть, що українці недооцінюють свій потенціал.

Крім того, варто усвідомити, що лише Україна здатна зробити найважчі речі. Захід може тільки допомагати. Якщо в країні немає бажання трансформувати та модернізувати владні інститути й систему управління, Захід не зробить цього за вас. Ми розглядаємо Україну як незалежну, суверенну державу й не можемо керувати нею. Можемо лише створити умови. Наприклад, сказати: якщо не реформуєте митницю, яка має славу корумпованого органу, не профінансуємо ту чи іншу програму. І рішення за вами. Отже, українці, що кажуть: “Підтримуйте нас для перемоги у війні, а потім ми реформуватимемося”, як на мене, не розуміють проблеми, з якою зіткнулася країна.

Детальніше зі звітом можна ознайомитися за посиланням:

<https://reader.chathamhouse.org/struggle-for-ukraine>

Повна версія [тексту](#)

Позаштатний науковий консультант
Центру Разумкова з міжнародної безпеки
Джеймс ШЕРП

НАВІТЬ ЯКЩО РІШЕННЯ ЩОДО МИРОТВОРЦІВ ПРИЙМУТЬ, УКРАЇНІ ЩЕ РІК ОБОРОНЯТИСЯ

Говорячи про мандат можливої миротворчої місії на Донбасі, потрібно пам’ятати, що Путін спробував зіграти на випередження. Випередження немає, але спроба зіграти є. З точки зору України, кінцева мета такої місії – як мінімум, повернення до ситуації, яка була перед конфліктом, і відшкодування понесених збитків. Тому шукати компромісний варіант між путінським варіантом і українським не вийде. Україна на це не піде, тому що для нинішньої політичної еліти – це втрата влади, наростання протестного руху з усіма витікаючими наслідками.

Ми розуміємо нашу мету – повернення територіальної цілісності, суверенітету, усунення глибинних причин протиріч, встановлення стабільного миру. Тут багато завдань, які потрібно вирішити. Це не тільки військові завдання: припинення вогню, розведення сторін, виведення озброєнь і бандформувань, керованих Москвою. Є ще багато завдань повернення Донбасу до мирного життя. По-перше, якщо ми говоримо про вибори, то у військових або післявоєнних умовах проводити вибори і важко, і не продуктивно. Люди, які отримали постконфліктні травми, передбачувано

управляються: пообіцяв дати гречку або гарячу воду – проголосують. По-друге, в цих умовах необхідно провести роззброєння, демобілізацію і реінтеграцію комбатантів. Це стандартна практика, без цього криміногенна ситуація не буде зведена до більш-менш прийняттого рівня. По-третє, необхідно провести розмінування. По-четверте, вирішити питання переселенців. Наприклад, чи вони братимуть участь у виборах і як? Якщо так, потрібно вирішувати питання про відновлення і захист їх майнових прав. А хто їх захищатиме, в яких судах вирішуватимуться спірні питання? Їх захищатимуть ті, хто “віджимав”, чи це теж повинно бути завданням місії, враховуючи, що української владі там поки що немає? По-п’яте, потрібно хоча б мінімально відновити економічну життєдіяльність Донбасу. Тут можна використовувати досвід, наприклад, груп з відбудови провінцій, які працювали в рамках миротворчої місії в Афганістані. Робити це бажано за участю західних інвесторів, щоб вони бачили в Донбасі не тільки зону конфлікту, нескінченних дотацій, а й зону потенційного зростання. Для цього необхідно шукати нестандартні механізми. Адже захист з боку миротворчої місії – це така-сяка гарантія. І вже після всього цього можна говорити про вибори.

Взагалі підготовка миротворчої місії не швидкий процес. Процес інтегрованого планування місій складається з трьох етапів: попереднє планування (напрямок технічної місії, розробка концепції із зазначенням умов введення і виведення місії); оперативне планування (визначення мандата, консультації та розподіл завдань по учасниках, визначення ресурсних потреб); поточне планування і управління (визначення командування місії, яке приступає до безпосереднього планування та коригування завдань місії). Перші два етапи займають не менше року. Тому навіть якщо буде прийнято попереднє рішення про розгортання місії, нам ще як мінімум рік оборонятися.

Повна версія [тексту](#)

Директор військових програм
Центру Разумкова
Микола СУНГУРОВСЬКИЙ

ГЛОБАЛЬНА СТРАТЕГІЯ ПУТІНА

Глобальна стратегія Путіна полягає в тому, щоб переглянути той статус міжнародних відносин, який є на сьогодні і просунути Росію на щабель вище. Для цього необхідно “видавити” Штати з Європи, Європу спробувати роздрібнити і привести відносини з ними на двосторонню основу тоді, коли Росія буде мати більшу вагу.

Одним з етапів руйнування міжнародного порядку зокрема і є дії щодо України. Тобто тут Путін порушив практично всі норми міжнародного порядку, на що не отримав відповіді. Всі побачили, що міжнародного порядку просто немає, і що міжнародним інститутам безпеки, як глобальним, так і регіональним, відповісти нічим.

Самостійно Україна не може відстояти свій суверенітет і повернути собі територіальну цілісність.

Тому тут потрібна так звана коаліція односторонців, тих, хто відстоює повернення міжнародних відносин на колишній рівень.

Тому необхідно налагоджувати дуже тісні відносини зі східноєвропейськими партнерами і взагалі з будь-якими країнами, кому важливий цей міжнародний порядок.

На цьому фронті (ми не дарма ж говоримо, що це гібридна війна) з боку РФ йде жорстка інформаційна війна, пропаганда, потік брехні, лукавства, фейків, внаслідок чого дуже важко розібратися, де свої, а де чужі.

Повна версія [тексту](#)

Директор військових програм Центру Разумкова
Микола СУНГУРОВСЬКИЙ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНТЕРЕС. ПРО ЩО ГОВОРІВ ТІЛЛЕРСОН

У США нещодавно назвали “неприйнятним” вторгнення Росії на Донбас. Звичайно, приємно чути те, що Адміністрація США дає цілком реалістичні оцінки ситуації, що відбувається сьогодні. Але при цьому важливо розуміти, що не слід сприймати слова Рекса Тіллерсона як заяву на захист України, навіть якщо вони такими є. Тому що, на превеликий жаль, Україна опинилася в епіцентрі цього глобального протистояння Росії і Заходу. І певні різкі рухи, які здійснюють США, вони використовуються саме з метою нашкодити Російській Федерації.

Це поки відповідає українським інтересам. Але це, повторю, не повинно нас вводити в оману, тому що захист національних інтересів України тут не є ключовим. Ми поки ситуативно отримуємо від цього протистояння дивіденди. Так, ситуація зараз склалася на користь України, але ніхто не може

дати гарантію, що ситуація не зміниться через півроку або рік. Нам необхідно чітко розуміти, що ніхто не зробить нашу роботу за нас.

Із заяви Тіллерсона поки ще рано робити висновок, що США готові офіційно визнати Росію країною-агресором. Хоча Кремлю і говорять про це вже відкритим текстом.

Повна версія [тексту](#)

Співдиректор програм зовнішньої
політики та міжнародної безпеки
Олексій МЕЛЬНИК

ЧОМУ НІХТО НЕ ХОЧЕ КУПИТИ ROSHEN?

Для компанії Roshen, яку президент України Петро Порошенко обіцяв продати ще в 2014 році, не вдається знайти покупця. Про це в інтерв'ю "Українській правді" заявив керуючий директор міжнародної банківської групи Rothschild у країнах СНД Джованні Сальветті. Саме він опікується часткою акцій Порошенка, яку президент передав у "сліпий" траст 2016 року.

На продаж корпорації дуже впливає політика. Потенційні покупці розуміють, що президент Порошенко стійко асоціюється з Roshen і що на нього тисне суспільство.

Тож цілком можливо, що ті, хто був би радий придбати корпорацію, пропонують не вигідні угоди і вичікують найнижчої ціни.

Повна версія [тексту](#)

Директор економічних програм
Центру Разумкова
Василь ЮРЧИШИН

ОДНОЦИФРОВОЇ ІНФЛЯЦІЇ НАСТУПНОГО РОКУ НАВЯРЯД ЧИ ВДАСТЬСЯ ОТРИМАТИ

Економіка зростатиме, а зарплати підвищуватимуться тільки в умовах, коли є стійке прогнозоване економічне, фінансове, фінансове середовище, коли забезпечені права власності, коли заходи економічної політики спрямовані на покращення бізнес-клімату.

Ситуація в Україні – дещо інша. Коли минулого року прогнозували 10% інфляції, то переважна більшість фахівців вказувала на те, що це занадто оптимістичний урядовий прогноз. І зараз з початку року ми набрали вже близько 14%. Благі наміри

не підтримуються належними економічними складовими, тому за нашими оцінками, одноцифрової інфляції наступного року також навряд чи вдасться отримати.

Буде підвищуватися вартість житлово-комунальних послуг. Швидше за все, не вдасться уникнути ослаблення гривні. Тому я думаю, що оптимістичний сценарій на 2018 рік – це 12-13% інфляції.

Повна версія [тексту](#)

Директор економічних програм Центру Разумкова
Василь ЮРЧИШИН

ЯКИМ БУДЕ КУРС ГРИВНІ ЦІЄЇ ЗИМИ

За місяць національна валюта подешевшала по відношенню до долара на 1,3% за офіційним курсом. Вперше з початку квітня цього року курс гривні опустився нижче рівня 27 грн. У цій ситуації, перш за все, потрібно враховувати сезонний чинник, що спрацює з року в рік. Тут присутній цілий ряд факторів, пов'язаних зі значними виплатами в кінці грудня: премії, бонуси, "тринадцяті" зарплати, підвищення пенсій і т.п.

У другій половині січня – першій половині лютого тенденція до ослаблення гривні може

прискоритися. Я не виключаю, що ми, скажімо, вийдемо на курс 30 грн / \$.

Але потім, особливо в березні та квітні, гривня почне зміцнюватися. Тут теж позначається сезонність. Як правило, навесні й улітку національна валюта почувається краще, ніж в осінньо-зимовий період. Тому після січнево-лютевого ослаблення до курсу 30-31 гривня за долар, я думаю, курс повернеться до рівня 28-28,5.

Повна версія [тексту](#)

Директор економічних програм Центру Разумкова
Василь ЮРЧИШИН

НАСТУПНОГО РОКУ ЗРОСТУТЬ РИЗИКИ ПОПУЛІЗМУ ТА ПОЛІТИЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ РІШЕНЬ

Нещодавно Світовий банк опублікував новий рейтинг легкості ведення бізнесу Doing Business 2018, який характеризує стан економіки країни. Цього року Україна поліпшила свої позиції на 4 пункти і перестрибнула на 76-те місце з 80-го.

Проте навіть в тому випадку, якщо країні вдасться зробити різкий стрибок і піднятися в рейтингу на кілька позицій вгору, це не дасть миттєвого припливу іноземних інвестицій. Тобто інвесторам буде недостатньо побачити країну в умовному ТОП-30, їм потрібно буде ретельно зважити своє рішення про те, інвестуватимуть вони в цю країну чи ні.

Добре, що є зміни в позитивну сторону, але ні в якому разі не можна їх абсолютизувати, або на їх основі зробити якісь висновки. Україна все одно залишається країною з низькими оцінками і далеко відстає навіть від країн Центрально-Східної Європи, з якими цілком могла б змагатися.

Для наступного року зростають ризики популізму, політизації тих чи інших економічних рішень, перерозподілу власності на користь "своїх" партій, в тому числі для забезпечення фінансових потоків під вибори.

Повна версія [тексту](#)

Директор економічних програм Центру Разумкова
Василь ЮРЧИШИН

ВЕЛИКА ПРИВАТИЗАЦІЯ В УКРАЇНІ: ЧИ Є ШАНСИ НЕ ЗАЛИШИТИСЯ В ПРОГРАШІ

Оцінюючи подання до ВР урядового законопроекту про приватизацію держмайна в 2018 році на суму 22,5 мільярди гривень варто зазначити, що довгі роки відсутності інвестицій, відсутність модернізаційних процесів на відповідних виробництвах значною мірою знецінило той капітал, який виставляється сьогодні урядом на продаж.

Раніше приватизацію планували провести на 17 мільярдів гривень, а зараз – на 22,5 мільярди. Однак уряд не зможе вийти на цю цифру. Якщо будуть виставлятися високі планки щодо стартової ціни, то, скоріш за все, продаж узагалі не відбудеться. Ми вже мали такий досвід із приватизацію

ОПЗ, коли не було жодного інвестора. Україна має об'єкти, які дійсно можна продати. Однак слід розуміти, що в загальній масі курс на максимальну ціну не відповідає реаліям, нинішньому стану української економіки.

Повна версія [тексту](#)

Науковий консультант
Центру Разумкова з питань економіки
Володимир СІДЕНКО

ОФШОРИ “НЕ Є ФОРМОЮ КРИМІНАЛЬНОГО БІЗНЕСУ”, АЛЕ ВОНИ ЗАВЖДИ ВИКЛИКАЮТЬ БАГАТО ЗАПИТАНЬ

Учасники Міжнародного консорціуму журналістів-розслідувачів і Центру розслідування корупції та організованої злочинності OCCRP одночасно, 5 листопада, у понад 60-ти країнах оприлюднили матеріали про фінансові оборудки та схеми збагачення представників влади та бізнесменів.

Оприлюднені в українських ЗМІ матеріали щодо структур, що належали Петру Порошенку у 2014 році, можуть кинути тінь на президента, але ніяким чином не є доказом з точки зору кримінального законодавства. Проте вони завжди викликають багато запитань про те, чи не є вони лазівкою для ухилення від оподаткування. Окрім того, що там низькі податки, деякі з цих юрисдикцій мають неприпустимо низький рівень перевірки

походження коштів, що створює величезні можливості для нелегальних фінансових операцій і схем.

Хоча зараз вживаються заходи, зокрема, в рамках Організації економічного співробітництва і розвитку, для того, щоб боротися із відмиванням брудних коштів та фінансуванням тероризму, про заборону офшорів у світі не йдеться.

Тому у кожному окремому випадку країна має проводити власні розслідування, аби пересвідчитися, чи були порушені норми національного законодавства.

Повна версія [тексту](#)

Науковий консультант Центру Разумкова з питань економіки
Володимир Сіденко

Енергетика

УКРАЇНА МОЖЕ ПЕРЕЙТИ НА 90% САМОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАЗОМ

Україна здатна вийти на споживання природного газу в рамках 25-27 млрд. куб.м. Для цього потрібно, по-перше, провести монетизацію субсидій. Коли субсидії отримуватимуть не компанії-монополісти, а конкретний споживач, він буде зацікавлений економити гроші, відповідно, і газ.

Зараз у одержувача субсидій немає стимулу для економії, а монопольні компанії зацікавлені в тому,

щоб споживали більше. По-друге, тотальний облік енергоресурсів.

Споживання на рівні 25 млрд – це реальна мета. Якщо ми збільшимо власний видобуток до 23 млрд і зможемо зменшити споживання до 25 млрд, докупувати треба буде 2 млрд.куб.м. газу. Україна може перейти на 90% самозабезпечення газом. До речі, немає сенсу особливо збільшувати видобуток газу, коли у вас система споживання енергоресурсів працює як друшляк. Тобто питання ефективності споживання повинно бути більш пріоритетним у порівнянні з нарощуванням видобутку.

Повна версія [тексту](#)

Директор енергетичних програм
Центру Разумкова
Володимир ОМЕЛЬЧЕНКО

ЦІНИ НА ВСІ ЕНЕРГОНОСІЇ ПОВИННІ ВИЗНАЧАТИСЯ ЗА РИНКОВОЮ МОДЕЛЛЮ

Ціни на всі енергоносії повинні визначатися за ринковою моделлю. Проте на сьогодні в Україні відсутній як такий роздрібний ринок природного газу і взагалі ринок вугілля. Тому, в принципі, щоб визначати ціну, наближену до ринкової варто орієнтуватися на ціни, встановлені на європейських біржах.

В найближчі 2-3 роки Україні важко буде позбутися від імпорту вугілля, тому необхідно інвестувати серйозні кошти у видобуток вугілля. А для цього необхідно зробити реформування вугільної

галузі. Приватизувати нерентабельні шахти. І, в принципі, необхідно створити вугільну біржу та інвестиційну програму з нарощування видобутку. З боку держави необхідно створити відповідні цінові умови, інвестиційні і, швидше за все, умови приватизації державних шахт для того, щоб збільшити видобуток власного вугілля.

Повна версія [тексту](#)

Директор енергетичних програм Центру Разумкова
Володимир ОМЕЛЬЧЕНКО

Зовнішня політика

ПЕРСПЕКТИВИ МАЙБУТНЬОГО ЧИ ПРИВИДИ МИНУЛОГО: ЧИМ ЗАПАМ'ЯТАЄТЬСЯ П'ЯТИЙ САМІТ СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА?

Референдум в Нідерландах та несформованість за результатами загальнонаціональних виборів там коаліційного уряду негативно позначилися на саміті Україна-ЄС, що відбувся цього липня в Києві. Тоді через небажання Нідерландів, за підтримки Німеччини, визнати європейські прагнення України було зірвано підписання підсумкової заяви саміту. Президент Порошенко, крім наполягання на чіткому закріпленні майбутніх перспектив української євроінтеграції, запропонував Брюсселю довгострокові цілі партнерства, що передбачають інтеграцію до митного, енергетичного, цифрового союзу ЄС, спільного авіаційного простору та Шенгенської зони. Зрештою, позиція Києва була почута в Брюсселі.

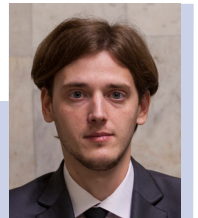
Цього жовтня за посередництва Естонського головування в ЄС та за допомогою "гри слів" було вироблено компромісну формулу, за якою у підсумковій заяві саміту Східного партнерства буде згадка про європейські прагнення та європейський вибір

країн-партнерів, про що було зазначено в підписаних Угодах про асоціацію з ЄС.

Минулого тижня Європарламент ухвалив резолюцію, в якій виступив за створення формату "Східного партнерства+", що якраз і визначає майбутні перспективи двосторонніх відносин. ЄС погодився запропонувати трьом асоційованим партнерам – Україні, Грузії і Молдові – перспективи секторальної інтеграції до ЄС відповідно до рівня їхніх амбіцій та на підставі статті 49 Договору про Європейський Союз. Однак це можливо за умови ефективного впровадження реформ.

Повна версія [тексту](#)

Експерт програм зовнішньої політики
та міжнародної безпеки
Центру Разумкова
В'ячеслав ГОЛУБ

ЗАГОСТРЕННЯ ВІДНОСИН ІЗ ПОЛЬЩЕЮ Є ТИМЧАСОВИМ

Загострення відносин із Польщею – це ситуативний сплеск, обумовлений багато в чому внутрішньополітичною польською кон'юнктурою. Цим і викликана така зовнішня риторика польської влади. З іншого боку, після переговорів між двома країнами незабаром може бути розв'язка.

У цій ситуації має йтися про поступки. Нам не потрібна конфронтаційна позиція, яка лише загострювала б ситуацію. Те, що відбулася нарада між президентами України й Польщі, вже є величезним кроком уперед. І не варто мірятися, хто кому більше або менше поступився, адже рішення вже наближають до розв'язки, а це найголовніше.

Говорити, що ситуація остаточно мінімізована або зникла зовсім із порядку денного, не доводиться, сплески ще будуть, але це тимчасово.

Повна версія [тексту](#)

Співдиректор програм зовнішньої
політики та міжнародної безпеки
Центру Разумкова
Михайло ПАШКОВ

КОНФЛІКТ МІЖ ГЕНЕРАЛЬНОЮ ПРОКУРАТУРОЮ УКРАЇНИ І НАБУ НЕ ЙДЕ НА КОРИСТЬ УКРАЇНИ

Конфлікт між Генеральною прокуратурою України і Національним антикорупційним бюро України, а також законопроект №7362, який полегшує звільнення директора НАБУ, йдуть явно не на користь Україні.

З одного боку, конфлікт прокуратури з антикорупційними органами викликав дуже негативний резонанс з американської сторони, з боку Європейського Союзу. На тлі негативної ситуації з безвізом навколо Грузії це, безумовно, насторожує, тому що в ЄС є певні важелі для припинення безвізового режиму.

У той же час варто звернути увагу на “знаковий момент” – недавню зустріч представників Верховної Ради України з послом США в Україні, а також те, що законопроект вже відкликаний.

Таким чином, не думаю, що ЄС зараз буде займатися цим окремим законопроектом.

Повна версія [тексту](#)

Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова
Михайло ПАШКОВ

Соціальна політика

ДЕФІЦИТ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ Є ОДНІЮ З НАЙГОЛОВНІШИХ ПРОБЛЕМ УКРАЇНИ

Якщо говорити про стабільність, за критеріями фінансової стабільності, пенсійна система України навряд чи може бути названа такою. Незважаючи на те, що витрати на фінансування пенсій становлять одну з найбільших статей на соціальний захист – це близько 65%, проте, рівень пенсій наших громадян є одним з найнижчих в Європі. На думку і вітчизняних, і міжнародних експертів однією з головних проблем в Україні, на яку звертають увагу, є дефіцит Пенсійного фонду.

За останні роки дефіцит ПФУ постійно зростає. Ми дослідили, що така проблема характерна не лише для України. І якщо порівнювати у відсотковому співвідношенні, у відносному розмірі витрати на пенсійне забезпечення в країнах Європейського Союзу, в країнах Організації економічного співробітництва і Європи, то їх можна порівняти з нашими.

Проблема якоюсь мірою породжена штучно, коли минулого року був знижений єдиний

соціальний внесок. Це ні для кого не відкриття, і до цього кроку, який був зроблений урядом, ставлення неоднозначне. Ми дуже добре пам'ятаємо, як лобювали представники дрібного, середнього і великого бізнесу таку ініціативу, і з точки зору бізнесу напевно цей крок був прийнятним. З точки зору широкої експертної громадськості як вітчизняних, так і міжнародних експертів, цей крок м'яко кажучи був непродуманий, волонтаристський, і в результаті призвів до зростання дефіциту пенсійної системи.

Повна версія [тексту](#)

Провідний експерт соціальних і гендерних програм Центру Разумкова
Ольга ПИЩУЛІНА

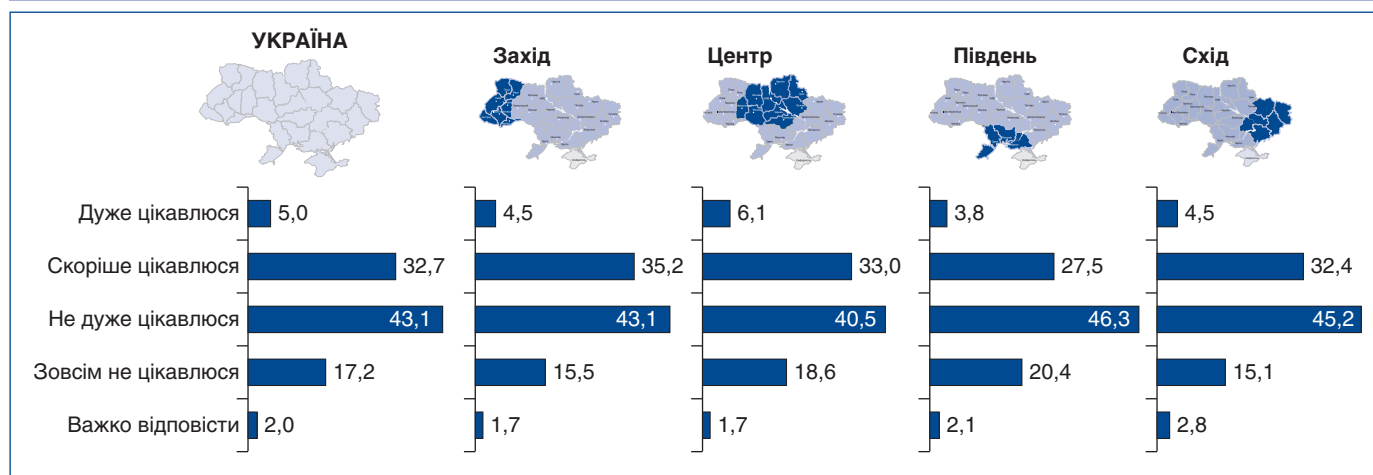

Соціологія

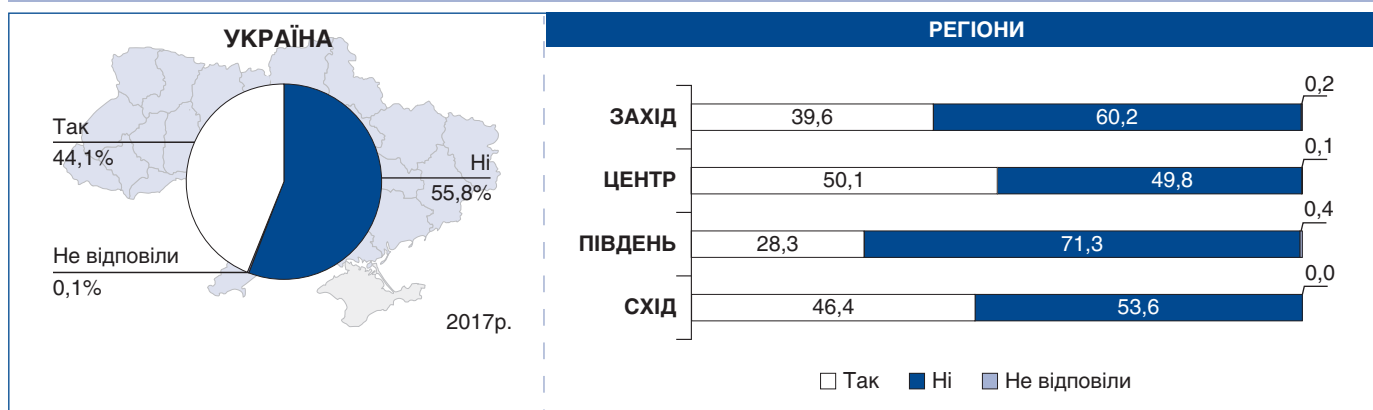
Дослідження проведене соціологічною службою Центру Разумкова 22-27 вересня 2017р. в усіх регіонах України за винятком Криму та окупованих територій Донецької та Луганської областей. Опитано 2 008 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,3%

Більш докладно з результатами соціологічних досліджень, проведених Центром Разумкова, можна ознайомитися на нашому сайті <http://www.razumkov.org.ua>.

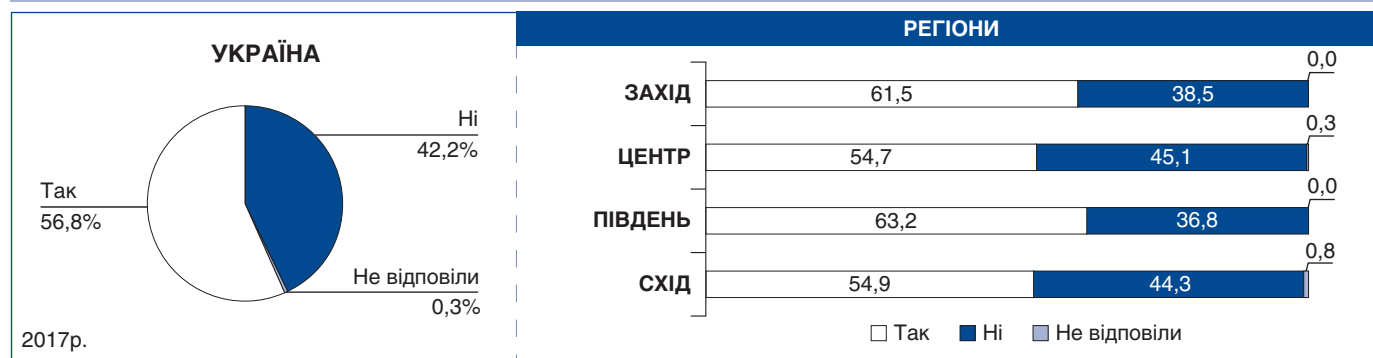
Наскільки Ви цікавитесь політикою? % опитаних

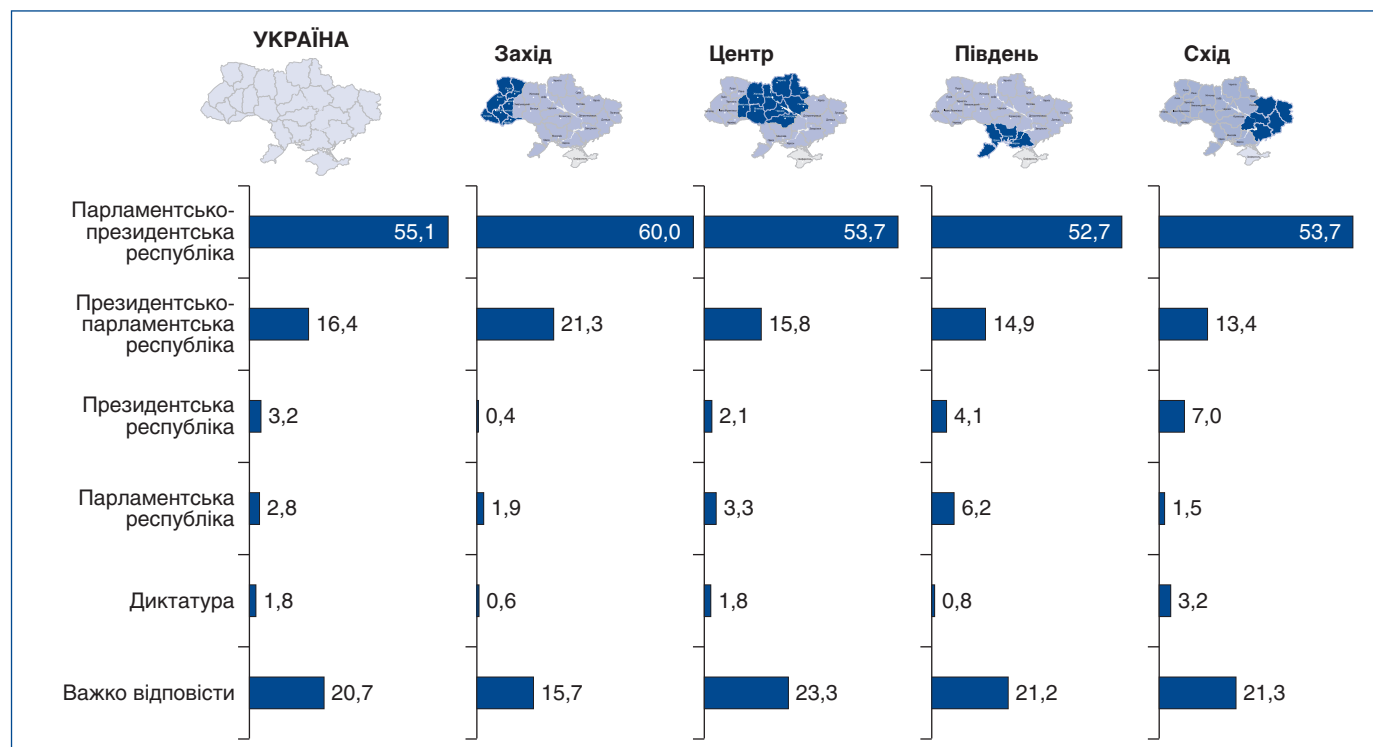
Чи читали Ви коли-небудь програми політичних партій?
% опитаних

Чи відрізняються програми різних політичних партій між собою?
% тих, хто читав програми партій

Чи знаєте, яка форма державного правління існує зараз в Україні?
% опитаних

Події Центру Разумкова

ВІДБУВСЯ КРУГЛИЙ СТІЛ “ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН ЩОДО ПРАВОСУДДЯ ТА СТАТУСУ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ”

20 грудня 2017р. Центр Разумкова за підтримки Німецького Фонду міжнародного правового співробітництва та Проекту Ради Європи “Підтримка впровадженню судової реформи в Україні” провів Круглий стіл “Проблеми імплементації конституційних змін щодо правосуддя та статусу Конституційного Суду України”.

В дискусії взяли участь представники законодавчої та виконавчої влади, науковці, незалежні експерти, а також представники посольств та міжнародних організацій.

На заході було презентовано інформаційно-аналітичні матеріали та відбулося обговорення наступних питань:

- Процес впровадження конституційно визначеної системи судоустрою (стан, проблеми).
- Зміни конституційно-правового статусу судді (проблеми доступу до професії і забезпечення статусу судді).
- Перспективи належного забезпечення права на справедливий суд у зв'язку зі змінами процесуального законодавства.

З аналітичною доповіддю можна ознайомитися за посиланням:

http://razumkov.org.ua/uploads/article/2017_Sud_reform.pdf

ВІДБУЛАСЬ ФАХОВА ДИСКУСІЯ “ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА І СТАН ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ”

14 грудня 2017р. Центр Разумкова спільно з Представництвом Фонду Конрада Аденауера в Україні провів Фахову дискусію “Політична культура українського суспільства і стан парламентаризму на сучасному етапі: проблеми і тенденції розвитку, шляхи удосконалення”.

В дискусії взяли участь представники законодавчої влади, науковці, державні та незалежні дослідники та експерти, а також представники зарубіжних посольств та міжнародних організацій.

На Фаховій дискусії були презентовані [інформаційно-аналітичні матеріали Центру Разумкова, які включають у т.ч. результати соціологічного опитування](#) та

опитування народних депутатів України з проблем політичної культури та розвитку парламентаризму в Україні.

В ході дискусії були обговорені наступні питання:

- Якими є головні особливості і тенденції розвитку політичної культури українського суспільства на сучасному етапі?
- Як особливості політичної культури суспільства і його представників у Парламенті впливають на сприйняття суспільством Верховної Ради України та її функціонування?
- Які заходи з розвитку політичної культури та підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України можуть сприяти більш ефективному виконанню нею представницької функції?

Переглянути відео дискусії можна за посиланням:

<http://razumkov.org.ua/novyny-tsentru/vidbulas-fakhova-dyskusiiia-politychna-kultura-ukrainskoho-suspilstva-i-stan-parlamentaryzmu-na-suchasnomu-etapi>

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА “ФІНАНСОВІ, СОЦІАЛЬНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПЕНСІЙНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ. СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ”

Відбулась презентація дослідження Центру Разумкова “Фінансові, соціальні та правові аспекти пенсійної реформи в Україні. Світовий досвід та українські реалії” ([завантажити pdf версію](#)).

У виданні представлено аналітичну доповідь Центру Разумкова, що містить аналіз міжнародних підходів до пенсійного реформування, стану пенсійної системи України та процеси її реформування.

Матеріали видання містять також узагальнені результати соціологічного опитування та експертні оцінки зазначеної проблеми.

Переглянути відео презентації можна за посиланням:

<http://razumkov.org.ua/novyny-tsentru/anons-prezentatsii-doslidzhennia-tsentru-razumkova-finansovi-sotsialni-ta-pravovi-aspekty-pensiinoi-reformy-v-ukraini-svitovyi-dosvid-ta-ukrainsk-i-realii>

УЧАСТЬ У КОНФЕРЕНЦІЇ TEPSA

Провідний експерт політико-провідних програм Центру Разумкова В.Замятін взяв участь у роботі традиційної конференції Транс'європейської асоціації політичних досліджень (TEPSA), яка відбулася в Софії (Болгарія) 30 листопада – 1 грудня 2017р. В.Замятін взяв участь у панельних дискусіях в рамках конференції, а також обговорив з керівництвом TEPSA можливості поглиблення співпраці між Центром Разумкова та Асоціацією і її окремими членами, зокрема, щодо здійснення спільних досліджень з актуальної для України та ЄС тематики.

Конференція TEPSA проводиться напередодні переходу головування в Європейському Союзі кожного півроку. Центр Разумкова є дійсним членом TEPSA з червня 2017р.

ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОПОВІДІ БРИТАНСЬКОГО АНАЛІТИЧНОГО ЦЕНТРУ CHATHAM HOUSE “БОРІТЬБА ЗА УКРАЇНУ”

“11 грудня 2017 року Chatham House, Центр Разумкова та Дипломатична академія України імені Геннадія Удовенка при Міністерстві закордонних справ у конференц-залі останньої провели спільний захід та представили презентацію доповіді британського аналітичного центру Chatham House “Борітьба за Україну” (The Struggle for Ukraine).

Презентація зібрала повну залу представників парламенту й уряду, дипломатичних представництв та міжнародних організацій, аналітичних центрів й незалежних експертів.

Автори дослідження Джеймс Шер, Тімоті Еш, Дженет Ган та Орісія Луцевич (Orysia Lutsevych) говорили про еволюцію безпекових дилем, які наразі стоять перед Україною і Європою, оцінювали нагальні завдання реформування української економіки, роздумували про виклики і завдання громадянського суспільства на сучасному етапі, не оминувши й ключової проблеми боротьби з корупцією.

Назагал доповідь “Борітьба за Україну” присвячена підсумуванню основних викликів, успіхів та невдач у зовнішній і внутрішній політиці з часів Євромайдану: від безпекових, що пов’язані з російською агресією, до потреб глибокого реформування і модернізації української держави. Повний текст доповіді англійською мовою доступний за [посиланням](#).

Від Центру Разумкова участь у дискусії взяв провідний експерт політико-правових програм Віктор Замятін та співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Олексій Мельник. Модерував захід директор Дипломатичної академії Сергій Корсунський.

Chatham House є топовим аналітичним центром не тільки Великої Британії, а й світу з майже столітньої історією. В 2015 році в рамках цього дослідницького центру був започаткований – Український Форум як унікальна платформа для досліджень та дебатів.

КРУГЛИЙ СТІЛ ЗА УЧАСТЮ КОЛИШНЬОГО МІНІСТРА ОБОРОНИ США

11 грудня співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Олексій Мельник взяв участь у круглому столі, організованому Фондом Віктора Пінчука.

Основними спікерами круглого столу були колишній Міністр оборони США Ештон Картер, генерал Армії США у відставці, Верховний головнокомандувач об’єднаних збройних сил НАТО в Європі (1997-2000) Веслі Кларк, генерал Армії США у відставці, Голова наглядової ради Інституту вивчення війни Джек Кін, Директор Євразійського центру ім. Д.Патрічіу при Атлантичній раді США Посол Джон Гербст.

Представники органів державної влади, дипломатичного корпусу, вітчизняні та зарубіжні експерти у закритому форматі обговорили військово-стратегічні та політичні аспекти національної безпеки України, в т.ч. питання надання Україні летальної зброї, перспективи проведення миротворчої операції, протидії гібридним загрозам.

ЕКСПЕРТНА ЗУСТРІЧ ЗА УЧАСТІ ПРОФЕСОРА КОРЕЙСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДИПЛОМАТИЧНОЇ АКАДЕМІЇ ПАНА КО ДЖЕ НАМА

15 грудня 2017р. у Центрі Разумкова відбулася експертна зустріч, на якій було презентовано доповідь професора Корейської національної дипломатичної академії пана Ко Дже Нама “Ситуація з безпеки на Корейському півострові та Північному Сході Азії”.

Організаторами експертної зустрічі виступили Центр Разумкова та Посольство Республіки Корея в Україні.

Обговорювалася еволюція безпекової ситуації на Корейському півострові, що пов’язана зі стрімким розвитком ядерної програми КНДР протягом останнього року та її вплив на регіональну та глобальну системи безпеки. Розглядалися позиції та інтереси основних акторів (США, РФ, КНР, Японія, РК, КНДР), а також перспективи врегулювання конфлікту. Тези, викладені в презентації щодо денуклеаризації Корейського півострова в обмін на економічні преференції для КНДР викликали жваві дискусії учасників експертної зустрічі.

В обговоренні взяли участь представники державних органів України, Посольства Республіки Корея в Україні, експерти неурядових аналітичних центрів, науковці та незалежні експерти.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ЕКОНОМІЧНИХ І ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА РАЗУМКОВА
Адреса: 01015, Україна, Київ, вул. Лаврська, 16
Телефон: (044) 201-11-98, факс.: (044) 201-11-99
Зворотній зв'язок: newsletter@razumkov.org.ua